Carta Setmanal

de el Comitè Central de el POSI

Nº 846 - De 02 a l´08 de Agosto de 2021

COMPRA, LEE, DIFUNDE

La Verdad nº 108

(junio de 2021)

La IV Internacional, la pandemia y la lucha contra el imperialismo

Annual, 1921

Es compleixen 100 anys de l'anomenat "desastre d'Annual", la batalla en la qual els combatents del poble marroquí del Rif, sota el comandament d'Abdel-Krim, van derrotar i pràcticament van aniquilar a un contingent espanyol molt superior en nombre. En la seva Història de la Incompetència Militar, Geoffrey Regan explica com les tropes espanyoles van patir una aclaparadora derrota davant d'unes forces militars rifenyes 7 vegades inferiors a les seves.

En la gestació del desastre militar van influir molts factors, però el més determinant va ser, sens dubte, la incompetència dels comandaments militars i la corrupció generalitzada dels mateixos. El diputat socialista Indalecio Prieto, enviat al Marroc pel diari El Liberal, de Bilbao, escrivia que la Comandància militar de Melilla era "una bassa pestilent formada per tota mena de immoralitats i vicis". I citava les paraules d'un comerciant local intentant vendre un teixit luxós: "aquí només el fan servir les dones dels militars del cos d'Intendència".

A més, cal assenyalar el paper del rei Alfons XIII incitant al cap de les tropes, el general Silvestre, a avançar imprudentment en un territori hostil. Pocs dies abans del desastre militar, davant el sepulcre del Cid, a la catedral de Burgos, Alfons XIII va pronunciar un entusiasta discurs on es manifestava radicalment a favor de seguir amb la "croada" al Nord d'Àfrica. El Rei prometia que amb les conquestes africanes tindria Espanya "bastant per figurar entre les primeres nacions del món". Al rei li obsessionava la pretensió de refer l'imperi colonial a costa de terres africanes. En aquest discurs va dir que "Espanya no sent cobdícia de béns aliens; en té prou amb el propi solar i amb els territoris que legítimament li corresponen més enllà de l'Estret ". En aquesta línia, i saltant-se la cadena de comandament, el rei animava per telegrama a Silvestre a arribar a Alhucemas el 25 de juliol, dia de Santiago, patró d'Espanya, i aplaudia les seves suposades gestes dient "olé els homes".

Animat pel rei, Silvestre va actuar de manera temerària i cometent un error darrere l'altre. Com establiria l'informe de la comissió d'investigació formada després de la derrota, les línies militars eren d'excessiva extensió en relació amb les forces disponibles. L'avanç es va produir de forma temerària, no es va tenir en compte la possibilitat d'un contraatac del poble del Marroc. Les cabiles (tribus marroquines) suposadament amigues situades a reereguarda van romandre armades quan la seva fidelitat a Espanya era molt dubtosa. El territori pres va quedar defensat per posicions disperses mal proveïdes i organitzades, el que les feia difícilment defensables davant d'un atac enemic. No es van preveure línies esglaonades de suport ben dotades en rereguarda per organitzar una retirada si aquesta era necessària. I, un cop iniciat l'atac rifeny es van enviar totes les tropes disponibles a Annual, deixant la ciutat de Melilla i la rereguarda desguarnida.

Tot això va acabar amb les tropes espanyoles acantonades en una posició avançada, amb Igueriben, tan mal plantejada que estava a cinc quilòmetres de l'aiguada més propera, a la qual calia accedir sota el foc dels combatents marroquins, i una segona posició, a Annual, en una fondalada dominada per les altures ocupades pels lluitadors rifenys. L'atac de les forces marroquines va portar a la caiguda d'Igueriben i una fugida descontrolada de les tropes acantonades a Annual, castigades per la set i perseguides implacablement pels combatents d'Abd el-Krim. Angoixant fugida relatada magistralment per Ramón J. Sénder en la seva novel·la Imant.

La comissió d'investigació, presidida pel general Juan Picasso González, va elaborar un voluminós informe ple de dades i termes militars, però que deixava sense tocar les responsabilitats polítiques i de la Corona. Segons l'Expedient Picasso, la derrota va costar 13.363 morts (10.973 espanyols i 2.390 indígenes). El nombre de baixes rifenyes és desconegut. Hi havia tants cadàvers que es deia que, del segon dia en endavant, els voltors només menjaven "de comandant cap amunt". A les pèrdues humanes es van afegir les de material militar (20.000 fusells, 400 metralladores, 129 canons, a part de municions i pertrechos).

Dotze dies abans d'obrir-se a Corts el debat sobre l'expedient, el rei va animar el cop de Primo de Rivera, evitant així un debat públic que hagués posat al descobert les responsabilitats del rei i la podridura del règim de la Restauració.

La colonització espanyola del Marroc

Encara que nominalment Espanya exercia un "protectorat" al nord del Marroc que incloïa el Rif, el 1921, bona part del territori encara no estava sota el seu control. D'aquí l'expedició de Silvestre. Només es va controlar de manera efectiva el territori després de la campanya militar iniciada amb el desembarcament d'Alhucemas, al setembre de 1925, quatre anys després d'Annual. Aquesta campanya militar es va dur a terme a sang i foc, incloent bombardejos de la població civil amb armes químiques. Tot i això, la ferotge resistència dels rifenys només va ser vençuda després de la intervenció militar de França des del sud del Marroc. En aquesta guerra fan armes Francisco Franco i molts dels futurs colpistes de 1936.

L ' "obra" d'Espanya al Marroc va deixar pocs avanços. El més destacable són moltes casernes, com la que encara eleva les seves ruïnes sobre Tetuan, i una carretera sinuosa, que travessa el Rif per la part alta de les valls, per raons militars.

Les organitzacions obreres espanyoles van ser contràries a la colonització. Citem, per exemple, la posició del PSOE davant el desastre d'Annual. El 4 d'agost de 1921 es va pot llegir a El Socialista destacat tipogràficament: "La veu del poble arriba demanant: càstig als responsables, repatriació de l'exèrcit, abandó total del territori marroquí".

No obstant això, cal recordar com va abordar la II República la qüestió del Marroc. Els treballadors i el poble del Marroc veien en el moviment revolucionari espanyol un punt de suport per a la seva lluita pels drets socials i nacionals. El 3 de maig de 1931, a Tetuan, es van declarar vagues de diferents sectors demanant que se'ls apliqués la legislació laboral espanyola que anunciava el nou ministre de treball, Largo Caballero. El cap militar del protectorat, el futur colpista general Sanjurjo, va declarar l'estat de guerra. Hi va haver un mort i diversos ferits entre els manifestants. A tot el Marroc espanyol es van multiplicar les peticions de llibertats democràtiques, d'escoles d'ensenyament primari, préstecs agrícoles per al pagès, igual salari que el dels espanyols, ajudes socials, augment de les institucions sanitàries ... Però de cap manera va admetre la República, ni amb els governs de dretes ni amb el Front Popular, concedir la igualtat jurídica entre espanyols i marroquins. Per exemple, al juny de 1931 el primer Alt Comissari per al Marroc que no era militar, Luciano López Ferre, deia al diari El Sol que el problema del Marroc no era més que d'ordre i pau, i que "existia certa agitació nacionalista, que amb bones tropes ell s'encarregava que hi hagués calma ". Al desembre de 1931 el govern Azaña, publica un decret de reordenació administrativa del protectorat, sense respondre a cap de les peticions de la població.

A La Gaceta d'Àfrica, òrgan oficial de l'Alt

Comissari, el govern de Front popular recorda el 3 de juny de 1936 que al Marroc no està reconegut el dret de vaga, amb aquestes paraules: “entenem que les circumstàncies econòmiques, socials i polítiques del Marroc espanyol no aconsellen, ni molt menys, donar pas a la legislació del Protectorat un dret tan discutit i perillós com la vaga. Aquesta és un perill real per a la pau i la seguretat pública a la zona “.

A l’esclatar la revolució obrera a 1936, els independentistes marroquins van oferir: si la República declara la independència del Marroc, nosaltres aixequem el Marroc privant l’exèrcit de Franco de la seva rereguarda. La delegació marroquina, concertada amb la CNT, algun trotskista i altres republicans van acudir a Barcelona aconseguint el suport de totes les forces obreres i republicanes, però el govern central es va negar, preferint no enemistar-se amb França, que era neutral, en aquest sentit pressionava Stalin.

La classe treballadora espanyola pagaria molt cara aquesta decisió. Tropes marroquins van actuar en la repressió del moviment revolucionari d’Astúries en 1934. En la guerra civil, Franco va comptar amb la rereguarda magribí, més de 75.000 marroquins van lluitar a les files de Franco. La majoria eren rifenys.

Cent anys després

En el centenari d’Annual, l’exèrcit espanyol segueix ple de colpistes. Les revelacions sobre l’origen de la fortuna del rei emèrit aporten un escàndol rere l’altre (nous comptes a Suïssa, tràfic d’armes ...), mentre es nega la creació d’una comissió d’investigació en Corts.

Al mateix temps, avui, el poble marroquí no ha recuperat encara la seva plena sobirania. L’Estat espanyol s’aferra a la defensa dels últims bastions colonials a Àfrica (Ceuta, Melilla, els penyals i algunes illes). Mentrestant, prop d’un milió d’immigrants marroquins viuen a Espanya, treballadors que pateixen una terrible explotació (en 2019, menys de 250.000 estaven donats d’alta en Seguretat Social).

La solidaritat amb els treballadors i el poble del Marroc i els treballadors marroquins a Espanya ha de presidir l’acció de tot militant obrer. Els militants internacionalistes espanyols lluiten perquè el Marroc recuperi la seva integritat territorial sense ingerències imperialistes i són solidaris amb el moviment obrer marroquí i les seves exigències democràtiques i socials. Mentrestant, el govern “progressista” de la Monarquia contínua amb la tradició del Front Popular que va negar la independència al Marroc, ara amb els enclavaments de Ceuta i Melilla i les seves sagnants tanques, i donant suport contra el poble al règim monàrquic sotmès a l’imperialisme. Aquesta política reforça a Espanya a les multinacionals, al militarisme i les bases, i a la Monarquia.

Els nostres compromisos . . .

Una victoria obrera en Marruecos

Tras 377 días de huelga y sentadas, los obreros de Amanor coronan su heroico combate

El lunes 1 de febrero de 2021, la dirección de Veolia y la sección sindical de los trabajadores de la empresa Amanor de Tánger, perteneciente a la Unión Marroquí del Trabajo, firmaron un protocolo de acuerdo que recoge la readmisión de todos los representantes sindicales y delegados obreros despedidos y la puesta a negociaciones colectivas para llegar a un acuerdo que responda a las exigencias obreras.

Una victoria de los trabajadores tras una heroica lucha que ha durado 377 días, durante los cuales 500 trabajadores han sido privados de sus salarios, cobertura sanitaria e incluso de su derecho a acceder a los fondos de gestión de la pandemia.

Su constancia y perseverancia, confrontados al hambre, las amenazas y la represión durante más de un año, ha suscitado la solidaridad nacional e internacional y propiciado una amplia cobertura mediática.

La lucha de los trabajadores de Amanor, en medio del ataque feroz de los patronos en connivencia con las autoridades, ha mostrado que la clase obrera es capaz de ganar e invertir el desequilibrio de poder a su favor cuando se dota de sus propios medios de defensa, cuando cree en su capacidad de triunfar, con ayuda de su independencia, su unidad y la solidaridad obrera y sindical.

Esta victoria del combate obrero, desencadenado por el ataque a las libertades sindicales y los derechos y conquistas de la clase, actuará como estímulo para los trabajadores y trabajadoras a la lucha y la resistencia, a la recuperación de sus organizaciones sindicales y a la unión en torno a ellas para fortalecer sus conquistas y defender sus derechos y reivindicaciones.

Isabel Cerdá

Sindicalistas de Amanor muestran el protocolo firmado

10 Nº 353 / ENERO DE 2021

TRIBUNA LIBRE

No, señora ministra, Ceuta y Melilla son ciudades de Marruecos

El 19 de diciembre, el primer ministro de Marruecos, Saadeddine El Othmani, declaraba a una revista egipcia que Ceuta y Melilla “son territorio marroquí”. El gobierno “progresista” no tardó en responder. La ministra de Defensa, Margarita Robles, declaraba que “no hay ninguna duda sobre la españolidad de Ceuta y Melilla, que son tan españolas como puede serlo Madrid, Ciudad Real o cualquier otra ciudad española”.

Precisamente es la ministra de defensa quien sale en defensa de la supuesta españolidad de ambas ciudades, ya que en ellas el 50% de población de origen peninsular está formada en su mayoría por funcionarios de la Administración central (militares, policías, maestros o médicos) o de la local, así como sus familias.

Ceuta y Melilla están en manos españolas desde el siglo XVI, pero hasta finales del siglo XIX no eran ciudades, sino “presidios”, y su población estaba formada casi en su totalidad por militares y convictos. Solo cuando comienza la colonización de Marruecos, empiezan a tener población civil. Pero se construyen sobre la base de la explotación y marginación de la población musulmana, de origen marroquí.

En Ceuta hay unos 37.000 pobladores musulmanes (el 44% de la población) y en Melilla son 45.000 (el 52%). Hasta finales de los ochenta, la mayoría tenían negada la nacionalidad española hasta que, ante la amenaza de expulsiones masivas, arrancaron con su movilización su regularización. El 15,5% de los residentes en Melilla y el 6,5% en Ceuta son marroquíes. Los musulmanes son marginados en su tierra, y se dedican al comercio, regular o irregular, y a trabajos de poca cualificación. Ceuta y Melilla tienen el mayor índice de desempleo del Estado —con un 30% y 28% en 2018, respectivamente -. En cuanto al desempleo juvenil, se sobrepasa el 60% en Melilla y el 50% en Ceuta. Más de la mitad de los que trabajan son empleados públicos, casi todos de origen peninsular. Según el Instituto Nacional de Estadística, la renta per hogar en los los barrios de población musulmana de Ceuta es de 19.635 euros, 34.979 menos que en el centro de la ciudad.

Los dos enclaves españoles en territorio marroquí sólo pueden sobrevivir rodeados de muros. Los actuales están coronados por siniestras redes de alambre con cuchillas, que destrozan a quienes intentan saltarlos, y van a ser sustituidos por otros muros de acero que alcanzarán hasta 10 metros de altura. Un metro más que el muro de Trump en la frontera con México.

Llenas de características coloniales (marginación de la población indígena, gobernadas por funcionarios de la nación colonizadora, que actúan como dominantes, gran dependencia del presupuesto militar y policial ...), las ciudades son feudos electorales de la derecha y la ultraderecha. Han dado casi siempre dos diputados al PP. Ahora, el diputado por Ceuta es de Vox, y el de Melilla, del PP.

Señora ministra, Ceuta y Melilla no son dos ciudades españolas. Son enclaves coloniales en territorio marroquí, como la isla del Perejil, los peñones de Alhucemas y Vélez de la Gomera y las islas Chafarinas. La única medida progresista es su devolución incondicional al pueblo marroquí.

Luis González.

INFORMACIÓN OBRERA

Tribuna libre de la lucha de clases

ACTUALIDAD

Nº 350 / JUNIO DE 2021

3

DOSIER: Las colonias de Ceuta y Melilla, la situación en Marruecos

La crisis en los enclaves coloniales de Ceuta y Melilla

Los derechos humanos y el pueblo trabajador marroquí

Reclusiones y torturas

25 de mayo de 1926: la rendición de Abd el-Krim

Campanya d’extensió i subscripcions a aquesta *Carta Setmanal*

Carta Semanal del Comité Central del POSI

Nº 1033 – Del 23 al 30 de Abril de 2021

A vueltas con la derogación de la reforma laboral

Si no la reps, et convidem a que la rebis cada setmana. Si la reps, et proposem que subscriguis a altres companyes i companys als quals pugui interessar.

L’elaboració i enviament d’aquesta Carta comporta algunes despeses. El POSI, que l’edita, no té ni vol subvencions, tota la seva activitat i les seves publicacions són finançades exclusivament per treballadores i treballadors, que volen recolzar, en aquest cas, la publicació de la Carta Setmanal. Demanem un suport de 5 EUROS a l’any, o més si us sembla.

Nostre compte corrent en La Caixa és: **2100 2812 51 0200071314**. Indicant: Recolzo Carta Setmanal

Per rebre-la, envia un correu electrònic a: info@posicuarta.org

Pots contactar des: http://posicuarta.org/cartasblog/contacto

POSI Partido Obrero Socialista Internacionalista
Sección en España de la IV Internacional

Carrer Desengaño, 12 (1º 3A). 28004 - Madrid Telèfon: 91 522 23 56 - Fax: 91 521 72 01 http://www.posicuarta.org
Busca’ns en Twitter: @posicuarta